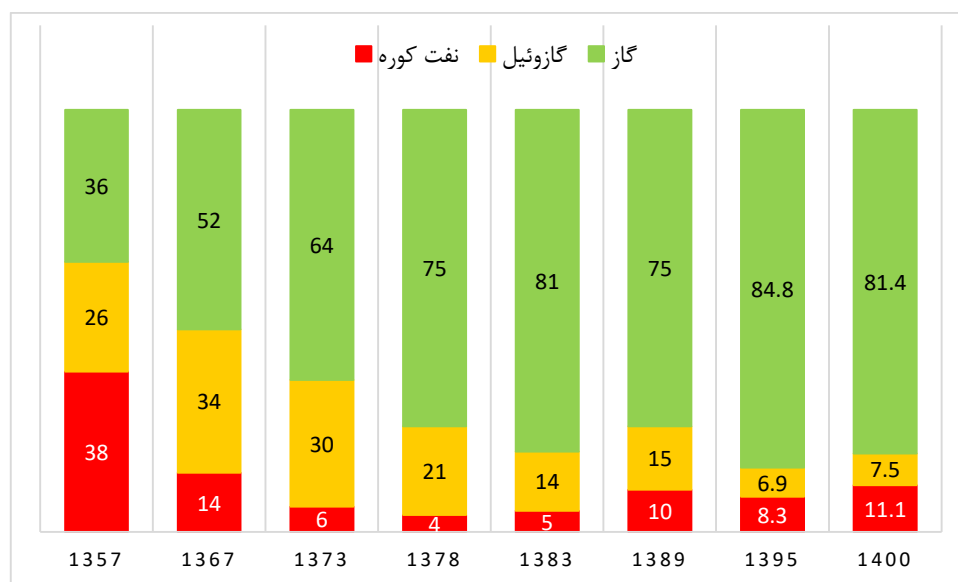

افزایش سهم سوخت جایگزین، خارج از اختیار نیروگاهها

این یادداشت به بررسی تغییرات سهم انواع سوخت در تولید برق نیروگاههای حرارتی کشور و تاثیرات این تغییرات بر محیط زیست می‌پردازد. نمودار زیر روندی از تغییرات سوخت مصرفی نیروگاهها ارائه می‌دهد. بر اساس این نمودار مجموع سهم نفت کوره و گازوئیل از سوخت نیروگاههای حرارتی در سال ۱۴۰۰ به نسبت سال ابتدایی برنامه ششم توسعه، ۳,۴ درصد بالاتر بوده است. این آمار با توجه به بحران کمبود گاز در چند سال اخیر که نیروگاهها را وادار به استفاده از سوخت جایگزین می‌کند، دور از انتظار نیست.

سهم انواع سوخت در تولید برق نیروگاههای حرارتی کشور

منبع: گزارش ۵۵ سال صنعت برق در آئینه آمار (توانیر)

لازم به ذکر است که قراردادهای فروش برق نیروگاهها در واقع قرارداد تبدیل انرژی است. به این معنا که بر اساس این قرارداد، نیروگاه مسئولیت تامین سوخت را بر عهده ندارد. در نتیجه نیروگاه در تصمیم‌گیری استفاده از سوخت جایگزین به جای گاز طبیعی اختیاری ندارد و مسئولیت آن با وزارت نفت است.

مصرف هر دو سوخت مایع جایگزین اعم از گازوئیل و مازوت، تاثیر بسیار بالایی بر آلاینده‌های تولیدی نیروگاهها و کیفیت هوای شهر خواهد داشت. مصرف سوخت‌های مازوت و دیزل به تولید حجم بسیار زیادی ذرات معلق و اکسیدهای گوگرد منجر می‌شود. همچنین اکسیدهای گوگرد تولیدی نیز در هوا و در اثر واکنش‌های شیمیایی تبدیل به ذرات معلق خواهد شد. از این رو مصرف هر دو سوخت مازوت و گازوئیل در نیروگاهها به صورت مستقیم و غیر مستقیم افزایش قابل ملاحظه غلظت ذرات معلق در هوای شهرها را منجر خواهد شد (مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۴۰۰).

شرکت ملی تولیدکننده برق
دفتر پژوهش

در حال حاضر صرفاً سه نیروگاه بعثت، ری و طرشت در محدوده شهر تهران قرار دارند که هر سه از گاز طبیعی در فصول سرد سال استفاده می‌کنند. با این وجود از آنجا که کمبود گاز در فصول سرد در آینده کوتاه مدت و میان مدت برطرف نخواهد شد، سیاست گذاری‌های بخش انرژی کشور در بخش برق و گاز باید به گونه‌ای باشد که نیاز به استفاده فزاینده از سوخت جایگزین در نیروگاه‌های کشور نباشد. توسعه بخش بخار نیروگاه‌ها و تبدیل نیروگاه‌های گازی به سیکل ترکیبی یکی از سیاست‌هایی است که در شرایط فعلی باید به فوریت موانع اجرایی آن برداشته شود.